

ἀηδιάζω λόγ. σύνηθ. ἀηδιάζω Κῶς

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ η δ ι α ζ ω.

Αἰσθάνομαι σικχαμόν, ἀηδιάν, ἀποστρέφομαι ἐνθ' ἄν.:
Ἀηδιάζω νὰ σ' ἀκούω - νὰ σὲ βλέπω. Ἀηδιάσα τὸ κρέας
- τὸ ψάρι κττ. σύνηθ.

ἀηδιασμός ὁ, ἀμάρτ. ἀηδιασμός Κῶς

Ἐκ τοῦ ρ. ἀ η δ ι α ζ ω.

Ἀ η δ ι α, ὁ ἰδ.

ἀηδόνα ἡ, ἀηδόνα Κύπρ. ἀηδόνα Αἴγιν. Ἰων.
(Κρήν.) Κρήτ. Λέσβ. ἀδόνα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ η δ ὀ ν ι.

1) Μεγάλη ἀηδὼν Ἰων. (Κρήν.) Κρήτ. Κύπρ. Καὶ μεταφ. ἐπὶ καλλιφώνου γυναικὸς Κύπρ.: Τραούδα μας νάκ-κον, ἀδόνα μας (νάκκον = ὀλίγον). Ἡ λ. καὶ ὡς κύριον ὄν. ἄγν. τόπ. 2) Τὸ πτηνὸν στρουθίον, στρουθὸς ὁ οἰκιακὸς (passer domesticus) Αἴγιν. 3) Ὁ ἔλιξ τῆς κολοκυθῆος καὶ ἄλλων ὁμοίων φυτῶν (πβ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λαογρ. 10 (1929) 203) Λέσβ. [**]

ἀηδονάκι τό, κοιν. ἀηδονάτσι Ἰος Καλαβρ. (Μπόβ.) κ. ἀ. ἀδονάτσι Καλαβρ. (Μπόβ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀ η δ ὀ ν ι. Ἡ λ. καὶ ἐν Θησ. γάμ. Πβ. Δουκ. ἐν λ. ἀ η δ ο ν ἄ κ ι ο ν.

Μικρὰ ἀηδῶν: Ποίημ.

Γιὰ τ' ἀηδονάκι ζῆσε, τὸ Μάι ποῦ κελαηδεῖ
γιὰ τὸ τρελλὸ παιγνίδι ποῦ παίζει τὸ παιδί

ΚΠαλαμ. Παράκαιρ. 48. Συνών. ἀ η δ ὀ ν ἔ λ λ ι, ἀ η δ ο -
ν ὀ π ο υ λ λ ο (ἰδ. ἀ η δ ο ν ο π ο υ λ λ α) ἀ η δ ο ν ο ὔ δ α,
ἀ η δ ο ν ο ὔ δ ι.

ἀηδονᾶτος ἐπίθ. Μ. Ἐγκυκλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ η δ ὀ ν ι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
- ᾶ τ ο ς.

Ὁ ἔχων φωνὴν γλυκεῖαν ὡς ἡ τῆς ἀηδόνας, καλλι-
φωνος. Συνών. ἀ η δ ο ν ὀ λ α λ ο ς.

ἀηδονεᾶ ἡ, ἀμάρτ. ἀδονεᾶ Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ η δ ὀ ν ι κατὰ τὸ φ ω λ ε ᾶ.

Φωλεὰ ἀηδόνας: Ἄσμ.

Πάν τὰ πουλλάκια 'ς τσοὶ φωλεῆς,
τ' ἀδόνα 'ς τσ' ἀδονεῆς των

Συνών. ἀ η δ ο ν ο φ ω λ ε ᾶ.

ἀηδονεῖοῦμαι Χηλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ η δ ὀ ν ι.

Ἄδω ἡδέως ὡς ἀηδῶν: Ἄσμ.

Μιὰ κόρη ποῦ καθοῦντανε κ' ἐκέντα κι ἀηδονεῖονταν
τὸν Κωσταντᾶν θυμήθηκε κ' ἰδρως τὴν περεχειοῦνταν

ἀηδονέλλι τό, ἀμάρτ. ἀηδονέλλ' Λέσβ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀ η δ ὀ ν ι.

Μικρὰ ἀηδῶν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀ η δ ο ν ἄ κ ι.

ἀηδόνη τό, ἀηδόνην Κύπρ. ἀηδόνην Πόντ. (Οἶν. κ. ἀ.) ἀηδόνη κοιν. ἀηδόνη Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀηδόνη Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.) Θεσσ. ἀητόνη Πόντ. (Τραπ.) ἀδόνη Ἰκαρ. Κύπρ. κ. ἀ.) ἀδόνη Ἀστυπ. Εὐβ. (Κύμ.) Θήρ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Κάλυμν. Κάμπ. Κῶς Λέρ. Μεγίστ. Ρόδ. Σάμ. Σκῦρ. Σύμ. Τήλ. Χίος (Λιθ. κ. ἀ.) ἀδόνη Καλαβρ. (Μπόβ.)

ἀδόνη Πάρ. (Λεῦκ.) ἀόνη Κάμπ. ἀγδόνη Θράκ. Ἰων. (Ἐρυθρ. Κρήν.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Νάξ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀ η δ ὀ ν ι ο ν. Ἡ λ. καὶ παρὰ Πορτ.
Ὁ τύπ. ἀ δ ὀ ν ι ν καὶ παρὰ Μεουρσ.

1) Τὸ πτηνὸν ἀηδῶν κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Οἶν. Τραπ.): Τί ὥραϊα ποῦ κελαδοῦν τ' ἀηδόνη! κοιν. Ἀκουσε τ' ἀγδόνη ποῦ φωνάζει πάλι Νάξ. Ἀμὸν ἀηδόνην κελαηδεῖ Οἶν. Λαλάει σὰν τ' ἀηδόνη Ζαγόρ. Ἀηδόνη λάλιαν ἔδ' Οἶν. || Παροιμ. φρ. Κώστισε ὁ κοῦκος ἀηδόνη (ἐπὶ τιμῆματος πολὺ ἀνωτέρου τῆς πραγματικῆς ἀξίας). Πούλησε ἡ ἀγόρασε τὸν κοῦκο γι' ἀηδόνη (συνών. τῇ προηγουμένῃ) κοιν. Μᾶς ἔκαμε τὸν τζίτζικα ἀηδόνη (ἐπὶ τοῦ παρ' ἀξίαν ἐκτιμῶντος). || Γνωμ. Ὅταν λαλοῦν οἱ κόρακες, φεύγουν τ' ἀηδόνη (ὅταν οἱ τρελλοὶ ὁμιλοῦν, οἱ φρόνιμοι σιωποῦν) σύνηθ. || Ἄσμ.

Ἀδόνη τοῦ περιβολιοῦ, πῶς δὲ λαλεῖς πουλλί μου;
Ρόδ.

Παραπονοῦμαι σὰν πουλλί καὶ κλαίω σὰν ἀδόνη
Τήλ.

Ποῦ 'χει μηλεῖς καὶ λεμονεῖς ἔχει καὶ περιβόλια,
ἐκεῖ μιλοῦνε τὰ πουλλιά καὶ κελαδοῦν τ' ἀγδόνη
Ἐρυθρ.

Νὰ νειρευτῆς κρύα νερὰ καὶ δροσερὰ περβόλια
μὲ λεμονίτσες φουντωτές, μ' ἀόνη καὶ παώνια

Κάμπ. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀηδόνη τά, καὶ ὡς τοπων.
Ἄνδρ. || Μεταφ. ἐπὶ ἀνθρώπου ἡδυφώνου, καλλιφώνου ὡς ἡ ἀηδῶν σύνηθ.: Ὁ δεῖνα ἡ ἡ δεῖνα εἶναι τ' ἀηδόνη τῆς γειτονιάς. Αὐτὸς εἶναι ἀηδόνη σύνηθ. || Φρ. Ἀηδόνη τοῦ Μαγιοῦ (σκωπτικῶς ὁ ὄνος) Περὶδ. κ. ἀ. || Ἄσμ.

Ἐῖπαμε πολλὰ καὶ σώνει | ἄς λαλήσῃ κι ἄλλ' ἀηδόνη
(κατακλεῖς ἄσματος, ὅταν ἄλλος πρόκειται νὰ συνεχίσῃ τὴν ᾠδὴν) Κωνπλ. κ. ἀ. Πβ. καὶ κύριον ὄν. Ἀηδόνης Ἡπ. καὶ θηλ. Ἀηδονὰ Θράκ. (Σηλυβρ.) β) Ἡ λίμα ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ τῶν λωποδυτῶν Ἀθῆν. 2) Παιδιά μικτὴ παιδιῶν καὶ κορασιῶν, καθ' ἣν εἷς ἐκ τῶν παικτῶν ἀπομακρυνόμενος δέκα βήματα ἐκ τῆς γραμμῆς τῶν ἄλλων παικτῶν προχωρεῖ πάλιν πρὸς τὴν γραμμὴν ἄδων:

Τ' ἀηδόνη τ' ἀηδόνη | τ' ἀηδόνη τὸν παγώνι
καὶ ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὴν θέσιν του. Ἐπειτα βαδίζει ὀλόκληρος ἡ γραμμὴ πρὸς τὸν παίκτην ἄδουσα:

Ποὺλὸν μαγειριμένον | 'ς τὴ σάλτσα βουτημένον.

Προχωρεῖ τώρα ὁ μοναχὸς παίκτης πρὸς τὴν γραμμὴν καὶ παραλαμβάνων ἐν ἐκ τῶν κορασιῶν ἐπανερχεται εἰς τὴν θέσιν του. Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται μέχρις ὅτου ὅλα τὰ παιδιά τῆς γραμμῆς μετατεθοῦν εἰς τὴν θέσιν τοῦ μοναχοῦ παιδίου Στερελλ. (Αἰτωλ.) Πβ. ΔΛουκοπ. Ποῖα παιγν. παίζουν τὰ Ἑλληνόπ. 191 κέξ.

ἀηδονίζω Καπ. (Φάρας.) Πελοπ. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ η δ ὀ ν ι.

1) Ψάλλω Καπ. (Φάρας.) 2) Φλυαρῶ Πελοπ. (Μάν.)

ἀηδονισμός ὁ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀ η δ ο ν ι ζ ω. Ἡ λ. ἀ η δ ο ν ι σ μ ὸ ς καὶ ἐν Διγεν. Ἀκρίτ. (ἔκδ. ΔΠασχάλ.) ἐν Λαογρ. 9 (1926) 354,24
«Ἡ δὲ κόρη ὡσὰν ἤκουσεν τῆς λύρας τὸν ἀηδονισμόν».

Τὸ ἡδύμολπον ὡς ἀηδόνας ἄσμα: Ἄσμ.

Κι ὁ συρισμός τοῦ μασουριῶ κι ὁ χτύπος τοῦ πετάλου
κι ἀηδονισμός τσῆ λυγερῆς εἰς τσ' οὐρανοὺς διαβαίνουν.

